

**Raport dotyczący wykonania
Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz efektów ich realizacji w Gminie Piła
w 2021 roku**

Piła 2022 r.

WPROWADZENIE

Obowiązek realizacji działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w obszarze przeciwdziałania narkomanii nakładają na gminy odpowiednio: ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Działania prowadzone są w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile na rok 2021 oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Pile na lata 2021-2024, których źródło finansowania stanowią środki finansowe pochodzące z dochodów budżetu gminy z opłat za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Celem głównym programów jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu i podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. Cel główny realizowano w obszarach:

- Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych;
- Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które wykazują symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód;
- Terapii – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem;
- Rehabilitacji – realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

W dokumencie zaprezentowano najważniejsze działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile oraz inne instytucje i podmioty.

W ramach gminnych programów realizowano następujące działania:

Cel 1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, związanych z narkomanią i przemocą

1. Rekomendowane programy profilaktyczne.

1) „Unplugged”

Realizowany w ramach Programu współpracy miasta Piły z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021. Celem programu było ograniczenie używania substancji psychoaktywnych – tytoniu, alkoholu, narkotyków oraz ograniczenie rozwoju intensywności używania, tj. przejścia od fazy używania eksperymentalnego do fazy używania problemowego.

Program Unplugged jest szkolnym programem profilaktyki uniwersalnej, adresowanym do młodzieży w wieku 12-14 lat, realizowanym w formie zajęć lekcyjnych dla uczniów, spotkań dla rodziców oraz spotkania z radą pedagogiczną w poszczególnych szkołach.

Liczba szkół podstawowych realizujących program – 4

Liczba spotkań z radą pedagogiczną – 4

Liczba uczniów – 82

Liczba rodziców – 82

Kwota dotacji: 12 184,00 zł

2) „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”

Program na poziomie profilaktyki selektywnej i wskazującej. Obejmuje swoim zakresem interwencje wobec uczniów sięgających po substancje psychoaktywne. Zgodnie z założeniami programu, przeszkolone zostało grono pedagogiczne. Szkolenie składało się z dwóch etapów. I etap (wykładowy) dotyczył całego grona pedagogicznego

i uczestniczyło w nim **76 osób**, II etap stanowił warsztat dla realizatorów programu, w którym uczestniczyło **30 osób** z grona pedagogicznego. Uczestnikami programu byli nauczyciele Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica oraz Zespołu Szkół Gastronomicznych w Pile.

Liczba szkół ponadgimnazjalnych biorących udział w programie – 2

Liczba nauczycieli – 76

Koszt: 5 960,00 zł

3) „Spójrz Inaczej”

Program na poziomie profilaktyki uniwersalnej, skierowany do pedagogów realizujących edukację wczesnoszkolną. Celem programu było kształtowanie osobowości dzieci i rozwijanie ich umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami i problemami, mogącymi powodować sięganie po alkohol, narkotyki i inne szkodliwe dla zdrowia substancje oraz stosowanie agresji. Obejmował on rozwijanie pozytywnego obrazu siebie, rozumienie i wyrażanie uczuć, umiejętności dobrego bycia w grupie i kontaktowania się z innymi, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, podejmowania decyzji i odpowiedzialności za własne zdrowie.

Liczba szkół podstawowych realizujących program – 7

Liczba nauczycieli – 21

Liczba uczniów – 186

Koszt: 9 840,00 zł

Zrealizowano 3 rekomendowane programy profilaktyczne w 13 szkołach

W programach wzięło udział:

→ 97 nauczycieli

→ 268 uczniów

→ 82 rodziców

Łącznie wydatkowano 27 984,00 zł

„System rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego”, jest wdrażany przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.

W ramach systemu dokonywana jest ocena programów z obszarów promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień (profilaktyki narkomanii, profilaktyki problemów alkoholowych) oraz programów profilaktyki innych zachowań problemowych (ryzykownych) dzieci i młodzieży. Programy są badane pod kątem spełnienia standardów, czyli szczegółowych wymagań odnoszących się do jakości programu jako całości, a także poszczególnych etapów jego realizacji. Są to programy o potwierdzonej skuteczności profilaktycznej.

2. Realizowanie zorganizowanych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w świetlicach.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile koordynował pracę **10 świetlic** (w tym 9 w okresie od stycznia do września i 10 od października do grudnia). Zajęcia prowadzone były przez **25 wychowawców**. Dzieciom zapewniono posiłek.

Świetlice funkcjonowały w następujących szkołach podstawowych:

Szkoła	Liczba dzieci
Szkoła Podstawowa nr 1 w Pile, ul. Staromiejska 11	10
Szkoła Podstawowa nr 2 w Pile, ul. Roosevelta 12	10
Szkoła Podstawowa nr 2 w Pile, ul. Bydgoska 23	10
Szkoła Podstawowa nr 3 w Pile, ul. Brzozowa 4	9
Szkoła Podstawowa nr 4 w Pile, ul. Grabowa 18	10
Szkoła Podstawowa nr 5 w Pile, ul. Kujawska 18	10
Szkoła Podstawowa nr 6 Pile, ul. Żeromskiego 41	10
Szkoła Podstawowa nr 7 Pile, ul. Wojska Polskiego 45	10
Szkoła Podstawowa nr 11 w Pile, ul. Królowej Jadwigi 2	10
Szkoła Podstawowa nr 12 w Pile, ul. Lelewela 140	8
Łącznie liczba dzieci:	97

Świetlice zostały wyposażone w:

- artykuły biurowe,
- materiały plastyczne,
- gry i zestawy konstrukcyjne,
- specjalistyczną literaturę z zakresu kształtowania kluczowych kompetencji u dzieci i młodzieży
- interaktywne monitory z komputerem i monitorem (9 szt.)

Dzieci otrzymały też upominki okolicznościowe (Mikołajki, Boże Narodzenie).

Liczba dzieci w świetlicach – 97

Liczba wychowawców świetlic – 25

Liczba posiłków – 12 152

Koszty wynagrodzeń wychowawców: 158 640,61 zł

Koszty posiłków: 104 760,00 zł

Wyposażenie, materiały, upominki: 167 417,74 zł

Zajęcia socjoterapeutyczne realizowało 25 wychowawców w 10 szkołach.

Do świetlic uczęszczało 97 dzieci.

Wydano 12 152 posiłki.

Łącznie wydatkowano 430 818,35 zł

3. Realizacja działań z zakresu problemu przemocy.

1) Program korekcyjno-edukacyjny skierowany do sprawców przemocy

Program polega na stosowaniu oddziaływań edukacyjnych, terapeutycznych oraz socjalizacyjnych, służących rewalidacji przekonań, postaw i zachowań uważanych za krzywdzące. Program prowadzony był w formie spotkań indywidualnych i grupowych.

Liczba uczestników – 15

Koszt: 22 430,82 zł

2) Superwizja grupowa dla członków grup roboczych z zakresu pracy z rodzinami z problemem przemocy w rodzinie i realizacji działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”

Superwizja umożliwia pełniejsze spojrzenie na pracę z klientem i przeżywane w niej trudności, zarówno dzięki wiedzy i doświadczeniu superwizora, jak i perspektywie pozostałych uczestników. Możliwe staje się aktywne poszukiwanie nowych sposobów rozumienia klienta, rozwiązywanie dylematów etycznych i omawianie doboru metod terapeutycznych. W superwizji wzięły udział osoby, pracujące z rodzinami dotkniętymi przemocą, m. in. przedstawiciele policji, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, oświaty.

Liczba uczestników – 40

Koszt: 6 500,00 zł

3) Szkolenie „Podstawowe aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie”

Szkolenie realizowane przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, zwiększające kompetencje specjalistów pracujących w obszarze przemocy. Program szkolenia obejmował informacje z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz procedury Niebieskie Karty, dobre praktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz aktualne zmiany prawne.

Liczba uczestników – 30

Koszt: 6 000,00 zł

Z zakresu problematyki przemocy zrealizowano 3 działania dla 85 uczestników.

Łącznie wydatkowano 34 930,82 zł

4. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych

1) Działania informacyjno-edukacyjne w formie kampanii

- **„Postaw na rodzinę!” - kampania realizowana we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Pile**

Celem kampanii była promocja solidarności międzypokoleniowej, pomoc w budowaniu prawidłowych relacji między rodzicami i dziećmi, zachęcenie do wspólnego spędzania czasu, jako czynnika chroniącego w profilaktyce uzależnień oraz zaakcentowanie roli rodziny w procesie kształtowania nawyków i osobowości dzieci.

Kampania obejmowała zakup i dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych w formie: ulotek, plakatów, broszur i banerów.

Liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych – 2 661 szt.

Koszt: 6 517,77 zł

- **„Rodzina na Tak”**

Celem kampanii było kształtowanie wśród dzieci oraz ich rodziców prawidłowych wzorców komunikacji w rodzinie, podkreślenie roli rodziny jako podstawowej grupy społecznej, która zapewnia dziecku bezpieczeństwo, budowanie wartościowych relacji rodzinnych, które stanowią czynnik chroniący przed zachowaniami ryzykownymi.

Kampania obejmowała zakup i dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych w formie: ulotek, broszur, plakatów, kart pracy, dyplomów, pocztówek, balonów, banera.

Liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych – 2 496 szt.

Koszt: 3 690,00 zł

- **„Reaguj na przemoc” - kampania realizowana we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Pile**

Celem kampanii było zapewnienie ofiarom, świadkom i sprawcom przemocy niezbędnych informacji dotyczących możliwych form wsparcia, miejsc, gdzie można szukać pomocy, roli telefonu zaufania, zadań Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” itp.

Kampania obejmowała zakup i dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych w formie: ulotek, plakatów, broszur.

Liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych – 2 760 szt.

Koszt: 4 920,00 zł

- **„Odpowiedzialny kierowca” - kampania realizowana we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Pile**

Celem kampanii była edukacja w zakresie trzeźwej jazdy samochodem i rowerem, wpływ urządzeń mobilnych na zwiększone ryzyko wystąpienia wypadku podczas jazdy oraz edukacja w zakresie bezpiecznego poruszania się po drodze wśród dzieci.

Adresatami kampanii byli: kierowcy, piesi i rowerzyści (dzieci, młodzież, dorośli). Kampania obejmowała zakup i dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych w formie: ulotek, plakatów, kart pracy, zawieszek odblaskowych, jednorazowych alkotestów.

Liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych – 1 262 szt.

Koszt: 1 476,00 zł

- **„Przeciw pijanym kierowcom!” - kampania realizowana we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Pile**

Celem kampanii była poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, wykształcenie nawyku nie prowadzenia samochodu po spożyciu alkoholu i wyboru alternatywnego środka transportu, informowanie o niebezpieczeństwach związanych z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu, zwrócenie uwagi na konsekwencje wynikające z takich zachowań. Kampania obejmowała zakup i dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych w formie: ulotek, broszur, plakatów, zawieszek oraz wynajęcie powierzchni reklamowej na autobusie Zakładu Komunikacji Miejskiej w Pile celem zamieszczenia informacji na temat kampanii.

Liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych – 2 361 szt.

Koszt: 8 228,70 zł

- **„Dopalacze Powiedz stop” - kampania realizowana we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Pile**

Celem kampanii była edukacja i poszerzenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie problematyki dopalaczy i ich negatywnego działania, urealnienie posiadanych informacji, będących często powtarzanymi mitami na temat dopalaczy, dostarczenie społeczności

informacji o tym, na co zwracać uwagę oraz w jaki sposób reagować w nagłych sytuacjach ryzykownych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Kampania obejmowała zakup i dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych w formie: ulotek, broszur, plakatów.

Liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych – 3 060 szt.

Koszt 4 920,00 zł

- **„Otwórz się na pomoc”**

Interaktywny film poświęcony problemowi uzależnienia dzieci i młodzieży od komputera i internetu. Film przedstawia historie, które prezentują dzieci borykające się z problemami, m. in. hejtu i przemocy w sieci, depresji, uzależnienia od alkoholu, a także część poświęconą problemowi zdrowia psychicznego rodzin odosobnionych w pandemii.

Liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych – 500 szt.

Koszt: 5 535,00 zł

Zrealizowano 7 kampanii informacyjno-edukacyjnych, w tym 5 we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Pile

Rozdysponowano 15 100 szt. materiałów (plakatów, ulotek, broszur itp.).

Udostępniono 1 film.

Łącznie wydatkowano 35 287,47 zł

2) Działania informacyjno-edukacyjne w formie szkoleń

- **„Na trzeźwo z nietrzeźwymi”**

Szkolenie z zakresu podnoszenia kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi. Program szkolenia obejmował doskonalenie umiejętności związanych z komunikacją interpersonalną, wiadomości z zakresu uzależnień, współuzależnienia oraz umiejętności kontaktu z osobą uwikłaną w problem alkoholowy, zwiększenie umiejętności motywowania do podjęcia terapii, poznanie mechanizmów

funkcjonowania rodziny z problemem alkoholowym. W szkoleniu wzięli udział przedstawiciele policji, pomocy społecznej, straży miejskiej, sądu, ochrony zdrowia.

Liczba uczestników – 73

Koszt: 7 700,00 zł

- **„Prowadzenie wsparcia psychologicznego i interwencji w formie rozmowy telefonicznej i rozmowy przez komunikatory internetowe”**

Zakres szkolenia obejmował następujące tematy: specyfika rozmowy telefonicznej jako formy psychologicznego wsparcia, kryzys w rodzinie, osoba w kryzysie i osoba zagrożona samobójstwem, jak dbać o swoją formę i jakość pracy w nowej sytuacji. W szkoleniu uczestniczyli specjaliści MOPS w Pile realizujący działania z zakresu profilaktyki uzależnień (3 psychologów, 2 pedagogów).

Liczba uczestników – 5

Koszt: 1 497,00 zł

- **„Socjoterapia w szkole”**

Zakres szkolenia obejmował następujące zagadnienia: socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej, diagnoza, zajęcia socjoterapeutyczne i ich cel, praca z grupą, przykładowe programy socjoterapeutyczne, scenariusze zajęć. W szkoleniu uczestniczyli nauczyciele prowadzących zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicach.

Liczba uczestników – 24

Koszt: 3 600,00 zł

- **„Życie bez narkotyków”**

Szkolenie w formie warsztatów profilaktycznych skierowanych do przedstawicieli środowisk zawodowych, m. in. Ochotniczej Straży Pożarnej w Pile, Związku Harcerstwa Polskiego. Zakres szkolenia obejmował zagadnienia dotyczące przeciwdziałania

uzależnieniom od substancji psychoaktywnych młodzieży i osób dorosłych. Realizatorem szkolenia było Stowarzyszenie „Bezpieczny Powiat”.

Liczba uczestników – 20

Kwota dotacji: 1 800,00 zł

Zrealizowano 4 szkolenia dla 122 uczestników, reprezentujących 17 instytucji.

Łącznie wydatkowano 14 597,00 zł

3) Inne działania informacyjno-edukacyjne:

- **Wspieranie lekarzy pierwszego kontaktu w stosowaniu metod wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji**

W ramach działania zakupiono i przekazano do pilskich przychodni lekarskich specjalistyczną literaturę z zakresu uzależnień – „Uzależnienie od alkoholu. Oblicza problemu” autorstwa L. Cierpiałkowskiej i J. Chodkiewicza.

W książce omówiono zjawisko normatywnego i nienormatywnego używania alkoholu, opis skutków biologicznych i psychospołecznych używania tej substancji, prezentację badań nad uwarunkowaniami alkoholizmu, koncepcje wyjaśniające etiopatogenezę i patomechanizmy utrzymywania się zaburzenia używania alkoholu, analizę postępowania diagnostycznego, metody pomiaru stosowane w badaniach przesiewowych i klinicznych, opis zjawisk, które mają znaczenie dla przebiegu i obrazu klinicznego szkodliwego używania alkoholu, koncepcje głodu alkoholowego oraz aktualne wyniki badań nad jego istotą i znaczeniem w przebiegu leczenia, modele terapii stosowanych w leczeniu ambulatoryjnym i stacjonarnym alkoholików, suplement dotyczący badań nad zmianami stylu picia.

Liczba przychodni – 10

Liczba egzemplarzy – 10

Koszt: 640,68 zł

Koszty działań informacyjno-edukacyjnych w formie kampanii – 35 287,47 zł

Koszty działań informacyjno-edukacyjnych w formie szkoleń – 14 597,00 zł

Koszty specjalistycznej literatury dla lekarzy pierwszego kontaktu – 640,68 zł

Łącznie wydatkowano 50 525,15 zł

Z powyższych **działań informacyjno-edukacyjnych** korzystali przedstawiciele następujących instytucji:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile,
- Szpital Specjalistyczny w Pile,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Pile,
- Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Piła,
- Komenda Powiatowa Policji w Pile,
- Sąd Rejonowy w Pile,
- Straż Miejska w Pile,
- 10 szkół podstawowych z terenu miasta,
- 10 przychodni lekarskich z terenu miasta.

Cel 2. Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym.

1. Działania animatora podwórkowego.

Program Działań Profilaktycznych – Animator Podwórkowy realizowany był w okresie od czerwca do października przez **2 animatorów**, którym zapewniono materiały niezbędne do prowadzenia zajęć. Animacja czasu wolnego polegała w szczególności na organizowaniu aktywności sportowych oraz gier i zabaw podwórkowych, z użyciem różnych pomocy metodycznych, np. chust animacyjnych, tuneli czy plansz do gier.

Animatorzy organizowali zajęcia w rewitalizowanych dzielnicach miasta – Śródmieście i Zamość.

Liczba zorganizowanych działań – 23

Liczba godzin działań animacyjnych – 90 (każdy z animatorów)

Liczba dzieci – 40

Koszty wynagrodzeń animatorów: 21 771,09 zł

Koszty materiałów: 9 405,62 zł

Koszty art. spożywczych: 1 727,00 zł

Łącznie koszty: 32 903,71 zł

Zrealizowano 90 godzin zajęć animacyjnych dla 40 dzieci.

Łącznie wydatkowano 32 903,71 zł.

2. Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież.

1) Program profilaktyczny „Festiwal rekreacji”

Program realizowany na poziomie profilaktyki uniwersalnej, ukierunkowanej na całą populację dzieci i młodzieży mieszkającej w Pile. Profilaktyka uniwersalna to działania adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych.

Program jest odpowiedzią na pojawiające się problemy w środowisku dzieci i młodzieży spowodowane pandemią i zdalnym nauczaniem, co ogranicza zaspokajanie naturalnych potrzeb rozwojowych. Celem głównym programu jest ograniczenie spożywania alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież poprzez:

- wypracowanie nawyków związanych ze zdrowym stylem życia;
- wypracowanie konstruktywnych sposobów spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież,

- rozwijanie umiejętności społecznych, w tym budowania prawidłowych relacji rówieśniczych,
- rozwijanie poczucia własnej wartości,
- minimalizowanie nieprawidłowych postaw społecznych,
- wzmocnienie prawidłowego rozwoju psychospołecznego,
- zaspokojenie potrzeby przynależności do grupy rówieśniczej,
- integrację rówieśniczą i międzypokoleniową.

Realizację zadań zawartych w programie koordynują przedstawiciele następujących instytucji wdrażających poszczególne działania:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile,
- Wydział Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Piły,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pile,
- Komenda Powiatowa Policji w Pile (opis i koszty w Celu 6 str. 33).

a) działania realizowane przez Wydział Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Piły:

- **„Niech wyjdą z cienia podwórkowe wspomnienia”**

Zadanie polegało na stworzeniu kreatywnych placów zabaw służących dzieciom i dorosłym do dobrej i bezpiecznej zabawy i rekreacji oraz integracji społecznej. Na terenie szkół podstawowych stworzono kreatywne miejsca zabaw w formie znanych i lubianych gier planszowych oraz podwórkowych zainstalowanych na płaszczyznach szkolnego korytarza lub boiska. Różnorodność kształtów i form zachęca do zabawy, wpływa na rozwój intelektualny, uczy komunikacji i zasad społecznych.

Liczba szkół, w których zainstalowano kreatywne strefy gier –11

Liczba godzin zajęć zorganizowanych w kreatywnych strefach gier –110

Liczba uczestników – 1 974 (1 940 uczniów i 34 dorosłych)

Koszt: 72 677,36 zł

- **„Grajmy w zielone”**

Zadanie miało na celu zaangażowanie społeczności szkolnej w aktywne działania na rzecz poprawy stanu zagospodarowania ich najbliższego otoczenia poprzez zazielenienie i urządzenie boisk szkolnych. Uczniowie poznali podstawowe reguły aranżacji przestrzeni, zasady doboru roślin do uwarunkowań lokalnych oraz różnorodne koncepcje zagospodarowania terenu. Odbyły się warsztaty dotyczące pielęgnacji roślin, wykonywania nasadzeń oraz rozpoznawania gatunków najpopularniejszych roślin ogrodowych.

Wybrane grupy uczniów będą opiekowały się szkolnymi ogródkami w kolejnych miesiącach.

Liczba szkół, w których powstały ogródki – 5

Liczba godzin warsztatów – 30

Liczba uczniów – 124

Koszt: 46 312,56 zł

- **„Higiena cyfrowa”**

Opracowanie i realizacja w szkołach podstawowych dwóch programów skierowanych do wskazanych grup wiekowych (klasy I-III i klasy IV-VIII). Program zajęć obejmował zagadnienia dotyczące pozytywnych i negatywnych skutków korzystania z mediów elektronicznych, zagrożeń jakie można napotkać w sieci, objawów wskazujących na problem nałogowego korzystania ze smartfonów i innych urządzeń cyfrowych, wpływu korzystania z mediów elektronicznych na sen, koncentrację oraz komunikację z innymi osobami. Uczniowie uzyskali informację na temat objawów uzależnienia od mediów cyfrowych oraz dowiedzieli się o sygnałach alarmowych i miejscach, gdzie mogą poszukiwać pomocy. Za opracowanie i realizację programów odpowiadali psychologowie.

Liczba szkół podstawowych realizujących program – 5

Liczba godzin zajęć zorganizowanych z psychologiem – 18

Liczba uczniów – 400

Koszt: 13 179,77 zł

- **„Aktywna szkoła”**

Zadanie polegało na zorganizowaniu w szkołach podstawowych wydarzeń o charakterze integracyjno-edukacyjno-rekreacyjnym, mających na celu promowanie atrakcyjnych form spędzania czasu przez młodych ludzi. Szkoły otrzymały zestawy gier integracyjno-edukacyjnych (badminton, tenis, lina, sznur, skakanki, rzuty do celu, ringo, chusta animacyjna). Dzieci poznały nowe zabawy i sporty, które nie są realizowane podczas lekcji wychowania fizycznego.

Liczba szkół podstawowych realizujących zadanie – 9

Liczba godzin zajęć integracyjno-edukacyjno-rekreacyjnych – 110

Liczba uczestników – 1 662 (1 598 uczniów i 64 dorosłych)

Koszt: 28 171,36 zł

- **„Lego Education”**

Lego Education to zajęcia dopasowane do umiejętności najmłodszych dzieci, które idealnie wprowadzają w świat podstawowych umiejętności konstrukcyjnych, kodowania, ale także pozytywnie wpływają na umiejętności społeczne, kompetencje emocjonalne oraz podstawowe umiejętności literackie i językowe. Zajęcia organizowane w przedszkolach sprzyjają budowaniu poczucia pewności siebie u dzieci, przygotowują je do dalszego kształcenia oraz uczestnictwa w życiu codziennym, kształtują umiejętności konstrukcyjne, społeczne, kompetencje emocjonalne, literackie, językowe oraz kodowania.

Zadanie realizowane jest w ramach codziennego pobytu dzieci w przedszkolu oraz w formie otwartej, z udziałem rodziców.

Liczba przedszkoli realizujących zadanie – 3

Liczba dzieci – 434

Koszt: 149 871,36 zł.

Wydział Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Pily zrealizował 5 projektów.

W projektach udział wzięło 4 594 uczestników.

Łącznie wydatkowano 310 212,41 zł.

b) działania realizowane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pile:

- **„Mały Inżynier”**

Warsztaty edukacyjne z zakresu nauk ścisłych i nowoczesnych technologii, w tym programowania, robotyki, elektroniki, chemii i fizyki. Warsztaty były okazją do promowania samodzielnego myślenia i kreatywnego rozwiązywania problemów, uczyły umiejętności społecznych niezbędnych do pracy w grupie, rozwijały cierpliwość, koncentrację i wyobraźnię.

Liczba warsztatów – 5

Liczba godzin zajęć – 19

Liczba uczestników – 258

Koszty: 53 729,32 zł

- **„Akademia latawca”**

Warsztaty budowy mini-latawców stanowiły atrakcję dla całych rodzin. W ramach warsztatów uczestnicy otrzymali zestaw części do budowy latawca i własnoręczne projektowali, tworzyli i zdobili latawce pod okiem doświadczonych trenerów. Najbardziej zaangażowani uczestników otrzymali upominki (modele latawców). Podmiotem realizującym był Piłski Klub Modelarzy Lotniczych.

Liczba warsztatów – 20

Liczba godzin – 40

Liczba uczestników – 51 (31 dzieci i 20 dorosłych)

Koszt: 18 559,35 zł

- **„Tańczyć każdy może”**

Warsztaty tańca współczesnego, beak-dance i hip-hop dla dzieci i młodzieży realizowane przez doświadczonego trenera przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Nie bój się marzyć”. Uczestnicy wzięli udział w dodatkowych warsztatach tanecznych podczas festiwalu Rytm

Ulicy Piła 2021. Podczas tego wydarzenia prezentowane były treści o charakterze profilaktycznym, a także zachęcające dzieci i młodzież do aktywnego trybu życia.

Liczba godzin – 42

Liczba dzieci – 60

Koszt: 30 580,13 zł

- **„Busik profilaktyczny”**

Zajęcia rekreacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych obejmujące następujące działania:

- x gokarty i tor przeszkód – jazda z użyciem Alkogogli,
- x minigry zręcznościowe,
- x zabawy w kuli BUMPERBALL,
- x dystrybucja gadżetów i ulotek profilaktycznych,
- x pogadanki profilaktyczne,
- x przejażdżka zabytkowym profilaktycznym busem,
- x konkursy z nagrodami.

Działania realizowane były podczas innych imprez organizowanych przez MOSiR (zakończenie lata, Rodzinnie na Skate Plazie, Aktywna Rodzina).

Liczba godzin – 20

Liczba uczestników – około 2 000 (1 500 dzieci i 500 dorosłych)

Koszt: 43 700,00 zł

- **„Moda na planszówki”**

Realizacja warsztatów obejmujących malowanie figurek do gier oraz naukę gry w planszówki. W trakcie cyklu wydarzeń pokazano jak można spędzić czas całą rodziną, bawiąc się i zacieśniając relacje. Najmłodsi gracze mieli 3 lata, najstarsi ponad 70. Wydarzenia odbywały się w Regionalnym Centrum Kultury w Pile.

Liczba godzin – 30

Liczba uczestników – około 250 (150 dzieci i 100 dorosłych)

Koszt: 32 200,00 zł

- **„Rodzinnie na Skate Plazie”**

Zadanie realizowane w formie warsztatów i pokazów sportów miejskich (deskorolka, rower bmx, hulajnoga, łyżworolki). Realizacja zajęć przy współpracy Skate Culture Foundation (promocja sportów miejskich, animacje, oprawa muzyczna, upominki, warsztaty jazdy na hulajnodze, deskorolce i łyżworolkach prowadzone przez trenerów/instruktorów, zamki dmuchane dla dzieci, Busik Profilaktyczny. Podczas wydarzenia prowadzono działania profilaktyczne oraz akcję informacyjną odnoszącą się do bezpieczeństwa na skateparku. Wydarzenie było skierowane do osób w różnym wieku, dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.

Liczba godzin – 20

Liczba uczestników pokazów – około 50

Liczba uczestników warsztatów – ponad 100

Koszt: 43 809,89 zł

- **„Aktywna rodzina”**

Cykl działań rekreacyjno-sportowych na rzecz rodzin, obejmujących: animacje dla dzieci, zamki dmuchane, Festiwal Kolorów i baniek mydlanych, zajęcia ze spinningu rowerowego oraz na urządzeniu „wioślarz” pod okiem instruktora, zabawa przy muzyce, biegi rodzinne (OTW Płotki 3,5 km, ZOS Górne 1km, OTW Płotki 3,5 km), prezentacja i pokazy piłkarskich klubów sportowych, catering, możliwość skorzystania z maty oraz ringu do spotów walki, Busik Profilaktyczny.

Uczestnicy biegów otrzymali pamiątkową koszulkę oraz medale.

Wydarzenie było skierowane do osób w różnym wieku, dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.

Liczba godzin – 12

Liczba uczestników – 1500 (700 dzieci i 800 dorosłych)

Koszt: 118 763,15 zł

- **„Gramy razem”**

Zadanie nie zostało zrealizowane z powodu braku zainteresowania mieszkańców Piły. Planowano organizację zajęć rekreacyjno-sportowych prowadzonych w formie warsztatów (koszykówka, piłka siatkowa itp.). W ramach zadania zakupiono piłki do różnych dyscyplin, bramki, siatki, kosze do koszykówki itp. Poniesiono koszty zakupu sprzętu i promocji działań. Zakupiony sprzęt wykorzystywany będzie w kolejnych latach podczas imprez rekreacyjno-sportowych realizowanych na terenie miasta.

Koszt: 10 440 zł

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pile zrealizował 8 projektów.

W projektach udział wzięło 4 269 uczestników.

Łącznie wydatkowano 351 781,84 zł.

3. Wsparcie merytoryczne zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Realizacja **Rocznego programu współpracy miasta Piły z organizacjami pozarządowymi** oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w ramach **5 zadań**.

1) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny.

Realizator – Piłskie Stowarzyszenie Klub Abstynencki „Kotwica”

Zadanie skierowane do osób borykających się z chorobą alkoholową i podejmujących działania w kierunku uzyskiwania i utrzymywania abstynencji obejmowało konsultacje z instruktorem terapii uzależnień, organizowanie spotkań, grup wsparcia i mitingów oraz wycieczkę do Wrocławia, spotkanie andrzejkowe, mikołajkowe i sylwestrowe oraz świąteczne paczki dla członków klubu (**58 osób**).

Łącznie ze wsparcia korzystało około **100 osób** tygodniowo.

Efektom powyższych działań był powrót trzeźwiejących alkoholików do życia społecznego, zawodowego oraz poprawa relacji w rodzinach.

Koszt: 29 709,50 zł

2) Prowadzenie terapii uzależnień dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Zadanie skierowane do osób i rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz osób współuzależnionych realizowane było przez **Stowarzyszenie MONAR**. Realizacja działań opierała się na udzieleniu wsparcia w formie terapii.

Liczba osób, które skorzystały z terapii – 72

Koszt: 30 000,00 zł

3) Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem działań profilaktycznych.

- **Realizator – Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży – Piła, Salezjańska Szkoła Podstawowa.**

Zadanie skierowane do dzieci i młodzieży, polegające na zorganizowaniu dwutygodniowej półkolonii letniej, której program wypoczynku zawierał elementy profilaktyki uzależnień.

Liczba uczestników – 29

Koszt: 23 543,91 zł

- **Realizator – Stowarzyszenie Taneczne „Nie bój się marzyć”.**

Zadanie skierowane do dzieci i młodzieży, realizowane w formie dwutygodniowej półkolonii letniej, której program wypoczynku zawierał elementy profilaktyki uzależnień.

Liczba uczestników – 20

Koszt: 14 745,24 zł

- **Realizator – Uczniowski Klub Sportowy MARIO**

Zadanie skierowane do dzieci i młodzieży, realizowane w formie dwutygodniowej półkolonii letniej, której program wypoczynku zawierał elementy profilaktyki uzależnień.

Liczba uczestników – 20

Koszt: 17 037,98 zł

4) Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w obszarze profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych.

- **Realizator – Stowarzyszenie „Lawendowe Wzgórza”**

Zadanie w formie rekomendowanego programu profilaktycznego „Unplugged”.

Liczba szkół podstawowych realizujących program – 4

Liczba spotkań z radą pedagogiczną – 4

Liczba uczniów – 82

Liczba rodziców – 82

- **Realizator – Stowarzyszenie „Bezpieczny Powiat”**

W ramach zadania zorganizowano szkolenie pt. „**Życie bez narkotyków**” w formie warsztatów profilaktycznych skierowanych do przedstawicieli środowisk zawodowych, m. in. Ochotniczej Straży Pożarnej w Pile, Związku Harcerstwa Polskiego. Zakres szkolenia obejmował zagadnienia dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych młodzieży i osób dorosłych.

Liczba uczestników: 20

Koszt: 1 800,00 zł

5) Organizacja działań promujących zdrowy styl życia połączonych z oddziaływaniem socjoterapeutycznym w ramach profilaktyki uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz dzieci i młodzieży z terenu Pily.

- **Realizator – Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży – Piła, Salezjańska Szkoła Podstawowa.**

W ramach zadania zorganizowano dwumiesięczny kurs kolarski dla dzieci i młodzieży, wyjścia integracyjne, festyn, zawody oraz zajęcia profilaktyczne z wykorzystaniem bajek terapeutycznych na podstawie programu „Zanim spróbujesz”.

Liczba uczestników – 15

Koszt: 20 000,00 zł

- **Realizator – Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska Hufiec Piła**

Zorganizowanie ogólnodostępnych zajęć rekreacyjnych z elementami profilaktyki uzależnień. Dzieci i młodzież miały możliwość uczestniczenia w różnorodnych zajęciach, konkursach i grach zespołowych.

Liczba uczestników – 706

Koszt: 50 900,00 zł

- **Realizator – Klub „Capoeira” Piła**

Zadanie „Wakacje na sportowo” stanowiło cykl zajęć dla dzieci i młodzieży wraz z oddziaływaniem socjoterapeutycznym. Podczas realizacji wykorzystano strategię alternatyw. Zajęcia służyły zmianie postaw, wzorców, zachowań oraz odreagowaniu emocji uczestników. W ramach zadania zorganizowano spotkania z psychologiem i dietetykiem.

Liczba uczestników – 125

Koszt: 11 460,00 zł

- **Realizator – Akcja Humanitarna „Życie”**

Zadanie pt: „Dziecięce bajkowanie” polegało na promowaniu wśród społeczności lokalnej metod radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów oraz wyjścia z uzależnienia. Zadanie obejmowało kampanię informacyjną i wykład certyfikowanego instruktora terapii uzależnień.

Liczba uczestników – ponad 100

Kwota dotacji: 7 500,00 zł

- **Realizator – Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska Hufiec Piła**
Zadanie pt. „Niepodległościowy piknik profilaktyczny” zrealizowano na pilskim lotnisku w formie imprezy plenerowej dla dzieci i młodzieży. Zadanie obejmowało zajęcia sportowo-rekreacyjne uwzględniające program „Zdrowy tryb życia”. Celem zadania było poszerzenie wiedzy uczestników dotyczącej szkodliwego wpływu alkoholu, wyrobów tytoniowych i narkotyków na stan zdrowia i życie człowieka.

Liczba uczestników – 112

Kwota dotacji: 10 000,00 zł

Cel 3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w obszarze ochrony zdrowia oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom.

Realizacja **Rocznego programu współpracy miasta Pily z organizacjami pozarządowymi** oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w ramach **5 zadań**.

Poniżej zestawienie poszczególnych zadań.

Realizator	Opis	Liczba uczestników	Koszt
Zadanie 1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny			
Pilskie Stowarzyszenie Klub Abstynencki „Kotwica”	Cel 2	58	29 709,50 zł

Zadanie 2. Prowadzenie terapii uzależnień dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.			
Stowarzyszenie MONAR	Cel 4	72	30 000,00 zł
Zadanie 3. Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem działań profilaktycznych			
Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży – Piła, Salezjańska Szkoła Podstawowa	Cel 2	15	20 000,00 zł
Stowarzyszenie Taneczne „Nie bój się marzyć”	Cel 2	20	14 745,24 zł
Uczniowski Klub Sportowy MARIO	Cel 2	20	17 037,98 zł
Zadanie 4. Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w obszarze profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych			
Stowarzyszenie „Lawendowe Wzgórza”	Cel 1	164	12 184,00 zł
Stowarzyszenie „Bezpieczny Powiat”	Cel 1	20	1 800,00 zł
Zadanie 5. Organizacja działań promujących zdrowy styl życia połączonych z oddziaływaniem socjoterapeutycznym w ramach profilaktyki uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz dzieci i młodzieży z terenu Piły			
Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży – Piła, Salezjańska Szkoła Podstawowa	Cel 2	15	20 000,00 zł
Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska Hufiec Piła	Cel 2	709	50 900,00 zł
Klub „Capoeira” Piła	Cel 2	125	11 460,00 zł
Akcja Humanitarna „Życie”	Cel 2	Ponad 100	7 500,00 zł
Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Wielkopolska Hufiec Piła	Cel 2	112	10 000,00 zł

Liczba zrealizowanych zadań – 5

Liczba działań – 12

Liczba realizatorów – 10

Liczba uczestników – 1 430

Łącznie wydatkowano 225 336,72 zł

Cel 4. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą w rodzinie.

1. Prowadzenie terapii uzależnień dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Zadanie skierowane do osób i rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz osób współuzależnionych realizowane było przez **Stowarzyszenie MONAR**. Realizacja działań opierała się na udzieleniu wsparcia w formie terapii.

Liczba osób, które skorzystały z terapii – 72

Koszt: 30 000,00 zł

Cel 5. Udzielanie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

1. Realizacja działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych.

Jedną z form pomocy udzielanej osobom bezrobotnym jest skierowanie tych osób do **Klubu Integracji Społecznej (KIS) lub Centrum Integracji Społecznej (CIS)**. Ich zadaniem jest świadczenie usług służących reintegracji społecznej i zawodowej osobom długotrwale bezrobotnym, bezdomnym, osobom niepełnosprawnym,

uzależnionym od alkoholu i narkotyków, chorym psychicznie, zwalnianym z zakładów karnych oraz uchodźcom.

W Klubie Integracji Społecznej w formie **10 projektów socjalnych** realizowany był **Program aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych**.

Celem głównym podejmowanych działań było wzmacnianie motywacji do leczenia i utrzymywania abstynencji oraz wzrost poziomu wiedzy i umiejętności związanych z profilaktyką uzależnień w kontekście podejmowania działań zmierzających do podjęcia i utrzymania zatrudnienia.

Projekty socjalne w ramach programu:

- 1) **„Przemoc zawsze zostawia ślady”** – zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem i pedagogiem, mające na celu wzrost poziomu wiedzy uczestników na temat zjawiska przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy.
- 2) **„Lepsza droga”** – zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem, pedagogiem i terapeutą ds. uzależnień mające na celu zmianę postaw i przekonań dotyczących zjawiska przemocy domowej.
- 3) **„Kochaj. Szanuj”** – zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem, mające na celu kształtowanie prawidłowej postawy wobec problematyki przemocy domowej.
- 4) **„Można Inaczej”** – zajęcia indywidualne i grupowe z pedagogiem ds. profilaktyki uzależnień i terapeutą ds. uzależnień, mające na celu wzrost wiedzy na temat mechanizmów uzależnienia od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych
- 5) **„Pułapka”** – zajęcia indywidualne i grupowe z pedagogiem ds. profilaktyki uzależnień i terapeutą ds. uzależnień, mające na celu kształtowanie prawidłowej postawy wobec zażywania substancji psychoaktywnych oraz problemu uzależnienia.
- 6) **„Sens trzeźwego życia”** – zajęcia indywidualne i grupowe z pedagogiem ds. profilaktyki uzależnień i terapeutą ds. uzależnień, mające na celu kształtowanie postawy sprzyjającej ograniczeniu spożywania alkoholu oraz życiu w trzeźwości.
- 7) **„Błędne koło”** – zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem, pedagogiem ds. profilaktyki uzależnień i terapeutą ds. uzależnień, mające na celu kształtowanie

umiejętności psychologicznych i społecznych niezbędnych do zapobiegania problemom uzależnienia.

8) **„Alternatywa KIS”** – zajęcia o charakterze integracyjno-edukacyjno-rekreacyjnym mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia, w tym zdrowego odżywiania (wykład dietetyka), edukację w zakresie pozytywnych postaw wychowawczych i popularyzację form aktywnego spędzania czasu wolnego.

9) **„Eko aktywni i kreatywni”** – zajęcia o charakterze integracyjno-edukacyjno-rekreacyjnym mające na celu propagowanie ekologii w życiu codziennym, popularyzację form aktywnego spędzania czasu wolnego, szczególnie w przestrzeni miejskiej służącej rekreacji i wypoczynkowi.

10) **„Pilska przyroda to nasza przygoda”** – zajęcia o charakterze integracyjno-edukacyjno-rekreacyjnym mające na celu kształtowanie postaw ekologicznych i prozdrowotnych, edukację w zakresie pozytywnych postaw wychowawczych i popularyzację form aktywnego spędzania czasu wolnego.

Liczba uczestników programu – 62

Liczba zrealizowanych projektów socjalnych - 10

Łącznie na materiały edukacyjne wydatковано: 4 343,85 zł

Działania były realizowane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile w ramach obowiązków służbowych

Centrum Integracji Społecznej w Pile, prowadzone jest przez Centrum Charytatywno-Opiekuńcze Caritas p.w. Matki Bożej z Lourdes w Pile. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile zajmuje się opiniowaniem i kierowaniem klientów do CIS.

Reintegracja społeczna realizowana w CIS obejmuje m. in.:

- kształcenie umiejętności niezbędnych do pełnienia ról społecznych,
- naukę planowania i gospodarowania dochodami.
- integrację zawodową polegającą w szczególności na umożliwieniu uczestnikom centrum nabycia nowych umiejętności zawodowych umożliwiających przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji.

Liczba osób skierowanych do CIS – 25

Liczba osób zakwalifikowanych do udziału w programie – 6

2. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla mieszkańców Piły.

Punkt Konsultacyjny prowadził działalność skierowaną do wszystkich mieszkańców Piły, w szczególności do osób będących w kryzysie, uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających, członków rodzin osób uzależnionych, doświadczających przemocy, stosujących przemoc.

Celem Punktu Konsultacyjnego jest ułatwienie mieszkańcom dostępu do informacji w zakresie rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem i innych problemów współistniejących. Zakres działalności Punktu obejmuje przede wszystkim:

- bezpłatne udzielanie porad i konsultacji indywidualnych oraz grupowych,
- informowanie o specjalistycznych ośrodkach leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych oraz pomoc w ustaleniu terminu rozpoczęcia terapii,
- udzielanie wsparcia po zakończeniu terapii,
- udzielanie pomocy terapeutycznej i psychologicznej osobom w kryzysie emocjonalnym,
- prowadzenie grup samopomocowych.

W Punkcie konsultacyjnym zrealizowano **1 518 konsultacji indywidualnych**, z których skorzystało **681 osób**, w tym:

Konsultacje specjalistów z uwzględnieniem problemu:

	Terapeuta ds. uzależnień	Pedagog ds. profilaktyki uzależnień	Psycholog	Łącznie
Problem alkoholowy	496	53	438	987
Problem narkotykowy	63	0	53	116
Współuzależnienie	159	13	243	415
Łącznie	718	66	734	1518

Przy Punkcie konsultacyjnym funkcjonowała **1 grupa samopomocowa** dla mieszkańców Ośrodka Wsparcia – uczestnikami byli dorośli mieszkańcy mający szeroko rozumiany problem związany z nadużywaniem bądź uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Grupa miała charakter otwarty i przeznaczona była dla osób dorosłych. Koordynatorem i moderatorem spotkań grup samopomocowych był terapeuta ds. uzależnień.

Liczba spotkań – 24

Liczba uczestników – 13

Zrealizowano 1 518 konsultacji dla 681 osób.

Zorganizowano 24 spotkania grup samopomocowych dla 13 osób.

Działania były realizowane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile w ramach obowiązków służbowych.

Cel 6. Przeciwdziałanie nietrzeźwości w miejscach publicznych.

- 1. Podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi** (policja, straż miejska, pogotowie ratunkowe, pracownicy socjalni) związanych z umiejętnościami nawiązania kontaktu z osobą nietrzeźwą, poprzez szkolenia z zakresu komunikacji interpersonalnej i postępowania z klientem będącym pod wpływem alkoholu.

Szkolenie „Na trzeźwo z nietrzeźwymi” z zakresu podnoszenia kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi. Program szkolenia obejmował doskonalenie umiejętności związanych z komunikacją interpersonalną, wiadomości z zakresu uzależnień, współuzależnienia oraz umiejętności kontaktu z osobą uwikłaną w problem alkoholowy, zwiększenie umiejętności motywowania do podjęcia terapii, poznanie mechanizmów funkcjonowania rodziny z problemem alkoholowym. W szkoleniu wzięli udział przedstawiciele policji, pomocy społecznej, straży miejskiej, sądu, ochrony zdrowia.

Liczba uczestników – 73

Koszt: 7 700,00 zł

2. Działania realizowane we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Pile

Zajęcia z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych, skierowane do rodziców, dzieci i młodzieży, organizowane przez przedstawicieli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile we współpracy z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Pile odbywające się m. in. w klasach szkolnych i podczas spotkań z rodzicami.

W 2021 r. zakupiono zestaw materiałów do prowadzenia zajęć, których realizację zaplanowano na 2022 r.

Koszt materiałów: 15 994,70 zł

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile we współpracy z policją realizował kampanie profilaktyczne:

- „Dopalacze – powiedz stop”,
- „Odpowiedzialny kierowca”,
- „Reaguj na przemoc”,
- „Przeciw Pijanym kierowcom!”
- „Postaw na rodzinę”.

Z informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Pile wynika, że na terenie gminy podejmowanych było szereg działań z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym:

- programy profilaktyczno-edukacyjne w ramach projektu „Bezpieczna szkoła” realizowane w placówkach oświatowych, skierowane do dzieci, młodzieży i nauczycieli,
- działania z zakresu profilaktyki społecznej skierowane do osób uczestniczących w kursach przygotowujących do egzaminu na prawo jazdy (we współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Pile).

Według danych policji zatrzymano w policyjnych izbach dziecka lub dowieziono do domów rodzinnych **15 osób nieletnich**, w pomieszczeniach policyjnych zatrzymano w celu wytrzeźwienia **986 osób**.

Cel 7. Zapewnienie działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile powoływana jest przez Prezydenta Miasta Piły na podstawie art. 41 ust. 3 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W jej skład wchodzi osoby reprezentujących różne instytucje i zawody, m. in. pracownicy MOPS, ochrony zdrowia, policji, straży miejskiej, prawnicy oraz urzędnicy pracujących w obszarze spraw społecznych oraz wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Liczba członków – 12 (w okresie styczeń-listopad)

Liczba członków – 13 (od grudnia)

Liczba posiedzeń – 15

Koszty posiedzeń 6 720,00 zł

W strukturze Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile powołano **Zespół ds. Leczenia Odwykowego**, który podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Liczba członków – 3 (w okresie styczeń-listopad)

Liczba członków – 4 (od grudnia)

Liczba posiedzeń – 145

Koszty posiedzeń 81 200,00 zł

Działania realizowane przez Zespół ds. Leczenia Odwykowego:

Działania	Liczba	
	2020 IV-XII	2021
Posiedzenia	77	145
Przyjęte wnioski	202	230
Wnioski dotyczące kobiet	39	62
Wnioski dotyczące mężczyzn	163	168
Wnioski, w których wskazano prowadzenie procedury Niebieskie Karty	73	117
Sprawy skierowane do Sądu Rejonowego w Pile	22	53
Sprawy, w których orzeczono obowiązek leczenia odwykowego (MOPS i OPiRPA)	29	46
Wnioski o obowiązek leczenia oddalone przez Sąd	2	7
Osoby skierowane na badanie przez biegłych sądowych	49	73
Opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu wydane przez biegłych	29	59
Osoby, które dobrowolnie podjęły leczenie	56	45
Sprawy, w których prowadzono rozmowy z członkami rodziny	36	47

Liczba wniosków składanych przez poszczególne instytucje i osoby:

Instytucja/osoba	Liczba wniosków	
	2020 IV-XII	2021
Komenda Powiatowa Policji w Pile*	180	193
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile	7	12
Sąd Rejonowy w Pile	0	2
Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds Rodzinnych i Nieletnich	2	1
Prokuratura Rejonowa w Pile	2	1
Członkowie rodzin	11	21
Łącznie	202	230

* W tym 117 w ramach procedury Niebieskie Karty

Jedna z osób zgłosiła się sama.

Członkowie Miejskie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ukończyli następujące szkolenia:

- **Kurs dla pełnomocników i członków Miejskiej/Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

Szkolenie obejmowało tematykę związaną z podstawami prawnymi rozwiązywania problemów alkoholowych, problematykę przemocy w rodzinie oraz działania profilaktyczne wobec dzieci i młodzieży.

Liczba uczestników: 1

Koszt: 350,00 zł

- **Kompendium wiedzy z zakresu kontroli punktów sprzedaży alkoholu**

Szkolenie obejmowało tematykę z zakresu aktów prawnych regulujących kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz procedur i dokumentacji związanych z kontrolą.

Liczba uczestników: 6

Koszt: 2 000,00 zł

Liczba szkoleń – 2

Liczba uczestników – 7

Łącznie wydatkowano 2 350,00 zł

Cel 8. Ograniczenie dostępu do alkoholu

W punktach sprzedaży alkoholu przeprowadzono działania edukacyjne skierowane do sprzedawców pn. „Odpowiedzialny sprzedawca”.

Zakres szkolenia obejmował następujące zagadnienia: aspekty prawne warunkujące sprzedaż alkoholu, podawanie napojów alkoholowych oraz reklama alkoholu, konsekwencje karne w związku ze sprzedażą alkoholu osobom nieuprawnionym (nieletnim, nietrzeźwym, kobietom w ciąży), konsekwencje karne w związku z nielegalną sprzedażą alkoholu, zagrożeń związanych z konsumpcją alkoholu, uzależnieniem, szkodliwością spożywania alkoholu wśród nieletnich.

Liczba punktów sprzedaży – 46

Łącznie wydatkowano 4 950,00 zł

EFEKTY PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile na rok 2021 oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Pile na lata 2021-2024, w 2021 roku osiągnięto następujące efekty:

- wzrost umiejętności społecznych dzieci i młodzieży, w tym: umiejętności współpracy w grupie, zwiększenia samoświadomości dziecka w zakresie uczuć i emocji oraz mocnych stron, zwiększenie potrzeby aktywności fizycznej i dbania o własne zdrowie, umiejętność nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami i osobami dorosłymi, przewidywanie konsekwencji swojego zachowania, rozwinięcie zainteresowań i upodobań, poprawę relacji dziecko-rodzic, rozwinięcie motywacji do nauki i doświadczenie powodzenia szkolnego, poprzez sfinansowanie

działań animatora podwórkowego oraz realizacji zajęć socjoterapeutycznych w szkołach obejmujące zatrudnienie nauczycieli, zakup wyposażenia i materiałów na zajęcia, upominków i cateringu dla dzieci,

- zwiększenie świadomości społecznej na temat problematyki uzależnień, symptomów zażywania środków psychoaktywnych, zapobiegania czy opóźniania inicjacji zachowań ryzykownych oraz pozyskanie przez odbiorców informacji o dostępnych formach pomocy, poprzez realizację działań informacyjno-edukacyjnych w formie kampanii profilaktycznych, szkoleń itp.,
- zmiana postaw i opinii wobec używania substancji psychoaktywnych poprzez realizację rekomendowanych programów profilaktycznych,
- wzrost wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez realizację kampanii społecznych i szkoleń,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez realizację działań edukacyjnych i kampanii społecznych w zakresie trzeźwej jazdy samochodem i rowerem, w tym we współpracy z policją,
- poprawa potencjału integracji rówieśniczej i międzypokoleniowej poprzez wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież, w tym poprzez finansowanie wydarzeń o charakterze integracyjno-edukacyjno-rekreacyjnym,
- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i specjalistycznego wsparcia poprzez dofinansowanie terapii uzależnień oraz prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób i rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz osób współuzależnionych,
- podniesienie kompetencji przedstawicieli służb pracujących w obszarze profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy poprzez realizację szkoleń,
- wzrost współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień poprzez wspomaganie działalności organizacji pozarządowych i innych jednostek pożytku publicznego

Działania w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowane były przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile we współpracy z jednostkami miejskimi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, które organizacyjnie i merytorycznie przygotowane były do wykonywania zadań dotyczących różnych obszarów zapobiegania problemom związanym z uzależnieniami oraz przeciwdziałania skutkom z tego wynikającym.

Podejmowane działania stanowiły ważny i trwały element profilaktyki społecznej w zakresie ochrony zdrowia, realizowany na terenie naszej gminy.

Monitoring, którego jest w celem jest potwierdzenie skuteczności działań, prowadzony był systematycznie poprzez dokonywanie bieżących kontroli jakości i rzetelności realizowanych zadań oraz współpracę z ich wykonawcami.

PREZYDENT MIASTA PIŁY
/-/ Piotr Głowski